

SZKOLNY PROGRAM

WYCHOWAWCZO-

PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ

EKONOMICZNYCH

W CZĘSTOCHOWIE

Obowiązujący: wrzesień 2017r.- sierpień 2018r.

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.

Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspierać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas zajęć z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym oraz instytucjami wspierającymi pracę opiekuńczo- wychowawczą szkoły.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Przygotowanie młodych ludzi do życia we współczesnym świecie.
2. Rozwijanie postaw szacunku dla dobra, prawdy i piękna oraz kształtowanie świadomości ekologicznej i wrażliwości na degradację środowiska naturalnego
3. Kształtowanie postaw: obywatelskich, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.
4. Wychowanie do wartości: bezpieczeństwo, dyscyplina, kreatywność, odpowiedzialność, miłość, lojalność, nauka, zrozumienie, wspólnota, piękno, sprawiedliwość, mądrość, przyjaźń, wiedza, uczciwość, poważanie, tradycja, wolność, pasja, niezależność, prawość, rodzina, rozwój, prawda, porządek, patriotyzm.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

III. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE:

1. Ustawa z dnia 14.12.2016r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 poz.59 i 949).
2. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, (Dz. U. z 2004r. nr 256.poz 2572, z późniejszymi zmianami).
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 i nr 170, poz. 1218).
4. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, (Dz. U. nr 111 poz. 535, z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz. U. z 2002r. nr 147, poz. 1231, z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r. nr 11, poz. 109, z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485, z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. nr 10, poz. 55, z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 180, poz. 1493).
10. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. nr 6, poz. 69).
11. Rozporządzenie MENiS z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologicznej – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
12. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. nr 67, poz. 756, z późn. zm.)
13. Rozporządzenie MEN z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu i organizacji opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.
14. Konwencja Praw Dziecka.
15. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz innych ustaw.
16. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
17. Statut szkoły.
18. Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
19. Krajowy program Przeciwdziałania Narkomanii.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- ❖ obowiązujące akty prawne;
- ❖ dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- ❖ zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- ❖ przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- ❖ przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania;

IV. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.

Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.

3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.

Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz ewentualnej kontynuacji nauki na dalszym etapie.

Misja szkoły

Zespół Szkół Ekonomicznych w Częstochowie to placówka oświatowa znana w lokalnym środowisku ze względu na bogatą historię i tradycję.

Celem działalności Szkoły jest doprowadzenie do tego, aby uczniowie poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne zdobyte w procesie dydaktyczno- wychowawczym byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata.

Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli- Uczniów- Rodziców. Współpraca pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły było ustalenie wartości najważniejszych dla naszej społeczności szkolnej.

Wartości, jakimi się kierujemy to: szacunek, uczciwość, zrozumienie, poczucie własnej godności i tolerancja. W pracy odwołujemy się do tradycji szkoły, a naszą dewizą jest życzliwość i otwartość.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w pracy. Ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

Postawy i zachowania wpływające na profesjonalne wykonywanie zawodu –technik ekonomista, handlowiec:

- elastyczność i dostosowanie zachowania do konkretnego klienta jego oczekiwań
- przestrzeganie ogólnych zasad grzeczności i życzliwości
- traktowanie klienta jako partnera
- dbałość o dotrzymanie ustalonych terminów
- w sytuacjach trudnych zachowanie spokoju, panowanie nad emocjami
- bardzo dobra orientacja w regułach obyczajowych

Sylwetka absolwenta- technik ekonomista, handlowiec

Cechy i umiejętności:

- umiejętność organizacji działalności i zarządzania firmą
- profesjonalna obsługa klienta w hurtowni i sklepie
- znajomość standardów obsługi i dbałość o wysoką jakość sprzedaży
- empatia i zaangażowanie w problemy klienta
- komunikatywność
- wysoki poziom kultury osobistej
- uczciwość, w tym kupiecka

- rzetelność
- odpowiedzialność
- dokładność
- dobra pamięć
- systematyczność w działaniu
- zamiłowanie do porządku
- poczucie estetyki
- zrównoważenie emocjonalne
- zna zasady komunikacji interpersonalnej
- umiejętność budowania relacji z innymi
- umiejętność radzenia sobie z trudnym klientem
- umiejętność negocjacji
- odporność psychiczna
- panowanie nad emocjami
- miła aparycja
- stosuje instrumenty marketingu, w tym reklamy
- umiejętność sporządzania biznesplanu
- umiejętność oceny towaroznawczej różnych grup towarowych
- umiejętność ustalania cen i marż handlowych
- umiejętność wykorzystywania w przyszłej pracy programów komputerowych: finansowo-księgowych oraz magazynowych
- przygotowany do prowadzenia korespondencji handlowej i personalnej
- umiejętność prowadzenia spotkań służbowych
- obsługuje sprzęt i urządzenia techniki biurowej
- zna zasady zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- zna zasady pracy w małych zespołach
- zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, zasady prawa
- zna zasady współpracy z kontrahentami krajowymi zagranicznymi
- umiejętność posługiwania się językiem obcym w kontaktach z klientami

Postawy i zachowania wpływające na profesjonalną obsługę klienta (oczekiwane u absolwenta technik obsługi turystycznej):

- elastyczność i dostosowanie zachowania do konkretnego klienta jego oczekiwań
- przestrzeganie ogólnych zasad grzeczności i życzliwości
- traktowanie klienta jako partnera
- dbałość o dotrzymanie ustalonych terminów
- w sytuacjach trudnych zachowanie spokoju, panowanie nad emocjami
- bardzo dobra orientacja w regułach obyczajowych
- znajomość motywów uprawiania turystyki i zachowań osób w niej uczestniczących.

Sylwetka absolwenta – technik obsługi turystycznej

Cechy i umiejętności:

- praktyczne przygotowanie do zawodu
- znajomość języków obcych
- zdolności organizacyjne
- łatwość nawiązywania kontaktów
- wysokie walory etyczne
- znajomość obsługi komputera

- wysoka kultura osobista
- umiejętność pracy w zespole
- kreatywność
- odpowiedzialność
- zdolności analityczne
- umiejętność łagodzenia konfliktów
- wycucie czasu i przestrzeni
- umiejętność przewidywania
- umiejętność negocjacji
- umiejętność dochowywania tajemnicy zawodowej
- punktualność
- empatia
- życzliwość
- uczynność i sumienność
- komunikatywność
- opanowanie i cierpliwość
- uczciwość

Postawy i zachowania wpływające na profesjonalną obsługę klienta (oczekiwane u absolwenta):

- elastyczność i dostosowanie zachowania do konkretnego klienta jego oczekiwań
- przestrzeganie ogólnych zasad grzeczności i życzliwości
- traktowanie klienta jako partnera
- dbałość o dotrzymanie ustalonych terminów
- w sytuacjach trudnych zachowanie spokoju, panowanie nad emocjami
- bardzo dobra orientacja w regułach obyczajowych
- znajomość motywów uprawiania turystyki i zachowań osób w niej uczestniczących.

Sylwetka absolwenta – technik spedytor

Cechy umiejętności:

- umiejętność organizacji działalności i zarządzania firmą
- empatia i zaangażowanie w problemy klienta
- komunikatywność
- wysoki poziom kultury osobistej
- rzetelność
- odpowiedzialność
- dokładność
- dobra pamięć
- systematyczność w działaniu
- zamiłowanie do porządku
- poczucie estetyki
- zrównoważenie emocjonalne
- zna zasady komunikacji interpersonalnej
- umiejętność budowania relacji z innymi
- umiejętność radzenia sobie z trudnym klientem
- umiejętność negocjacji
- odporność psychiczna
- panowanie nad emocjami
- umiejętność wykorzystywania w przyszłej pracy programów komputerowych

- przygotowany do prowadzenia korespondencji handlowej i personalnej
- zna zasady pracy w małych zespołach
- zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, zasady prawa
- zna zasady współpracy z kontrahentami krajowymi zagranicznymi
- umiejętność posługiwania się językiem obcym w kontaktach z klientami

Kończąc ten kierunek absolwent jest przygotowany do:

- wykonywania zadań w zakresie organizacji transportu i spedycji na rynku krajowym i zagranicznym
- organizuje transport kolejowy, samochodowy lub lotniczy towarów eksportowanych i importowanych oraz przewożonych wewnątrz kraju
- zajmuje się również opracowywaniem instrukcji wysyłkowych i materiałów informacyjnych dla klientów oraz organizacją wyładunku towarów lub załadunku ich do samochodów, wagonów, samolotów
- sporządza umowy z klientami, kontrahentami krajowymi i zagranicznymi, uzgadnia sposoby i miejsca dostarczenia ładunku
- prowadzi rozliczenia cła, wypełnia druki celne, organizuje odprawy celne towarów sprowadzanych z zagranicy lub wywożonych z kraju

VI. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- ❖ mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- ❖ znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- ❖ wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- ❖ wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- ❖ aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- ❖ dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Dyrekcja:

- ❖ dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole;
- ❖ umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej;
- ❖ czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- ❖ dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;

Wychowawcy klas:

- ❖ dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- ❖ wspierają rozwój uczniów;
- ❖ prowadzą dokumentację nauczania;
- ❖ opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- ❖ koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- ❖ dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- ❖ podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- ❖ wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno- pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- ❖ informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- ❖ integrują i kierują zespołem klasowym;
- ❖ wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- ❖ wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- ❖ promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- ❖ inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- ❖ współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- ❖ współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- ❖ współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem;

Nauczyciele:

- ❖ oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- ❖ odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- ❖ udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- ❖ wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- ❖ inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- ❖ kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- ❖ reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- ❖ dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- ❖ współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- ❖ realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- ❖ przestrzegają zapisów Statutu Szkoły;
- ❖ współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- ❖ znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- ❖ akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- ❖ współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- ❖ kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- ❖ prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- ❖ mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

Pedagog szkolny:

- ❖ prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- ❖ diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- ❖ udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- ❖ podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży;
- ❖ inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- ❖ pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- ❖ wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

- ❖ współdziałała z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno- pedagogiczną;

VII. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samorządności uczniów. Uczenie zasad demokracji. 2. Rozwijanie tolerancji wobec innych. <p>Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. 4. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji. 5. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy. 6. Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji- internet, gry komputerowe, telewizja, radio. 7. Uczestnictwo w organizacji uroczystości szkolnych, imprez itp. 8. Udział uczniów w akcjach organizowanych przez szkołę. 9. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego. 10. Organizowanie czasu wolnego. 11. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów. 12. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów. 	<p>Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego. Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły.</p> <p>Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych.</p> <p>Statut szkoły, procedury, regulaminy. Zajęcia pozaszkolne organizowane w szkole i poza nią. Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych.</p> <p>Wszystkie zajęcia.</p>	<p>Wychowawcy klas oraz opiekunowie samorządu szkolnego.</p> <p>Wszyscy nauczyciele.</p>
Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie systemu wartości- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości. 2. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii, zjawisko homofobii 3. Wdrażanie do uważnego 	<p>Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie.</p> <p>Pogadanki spotkania z ciekawymi ludźmi.</p> <p>Zajęcia z panią pedagog,</p>	<p>Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego i Wolontariatu Szkolnego, Pedagog szkolny, wszyscy nauczyciele.</p>

	<p>słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów.</p> <p>4. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników.</p> <p>5. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja)</p> <p>6. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka.</p> <p>7. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny.</p> <p>8. Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły.</p> <p>9. Promowanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska.</p> <p>10. Przekazanie uczniom informacji na temat konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły.</p> <p>11. Ćwiczenie z uczniami prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych</p> <p>12. Uświadomienie uczniom, że każdy może popełnić błąd.</p> <p>Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem.</p>	<p>wychowawcami ukazujące prawidłowe postawy, zachowania.</p> <p>Percepcja wartościowych filmów, sztuk teatralnych, wystaw.</p> <p>Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal klasowych, otoczenia szkoły</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów humanistycznych.</p> <p>Opiekunowie sal,</p>
<p>Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych</p>	<p>1. Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; uczeń umie powiedzieć <i>nie</i> na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu.</p> <p>3. Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego. Przekazanie wiedzy na temat szkodliwego działania używek, narkotyków, również negatywnego oddziaływania nieodpowiedniego towarzystwa.</p>	<p>Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje zaproszonych specjalistów.</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych opieka pedagoga, współpraca z PPP, Sądem Rodzinnym, Komendą Policji itp.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny.</p>
<p>Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców</p>	<p>1. Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami Szkoły.</p> <p>2. Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanых przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów.</p> <p>3. Uwzględnienie na zebraniach</p>	<p>Spotkania z rodzicami według harmonogramu.</p> <p>Konsultacje indywidualne z rodzicami poszczególnych nauczycieli.</p> <p>Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów.</p> <p>Opinie rodziców zbierane są na zebraniach z wychowawcą oraz w</p>	<p>Dyrekcja, wychowawcy i wszyscy nauczyciele.</p>

	<p>z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych.</p> <p>4. Badanie opinii rodziców odnośnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych; -Przedmiotowych systemów oceniania. <p>5. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Udział rodziców w tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. -Udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych; -Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka. <p>6. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia.</p> <p>7. Przekazywanie rodzicom informacji na temat metod oddziaływań wychowawczych. Uświadomienie szkodliwości nadopiekuńczej postawy, liberalnego wychowania itp.</p> <p>8. Organizowanie imprez z udziałem rodziców.</p>	<p>formie ankiet.</p> <p>Aktywna współpraca z Radą Rodziców.</p> <p>Angażowanie rodziców do uczestnictwa uroczystości szkolnych, klasowych.</p> <p>Wręczenie podziękowań rodzicom za zaangażowanie w życie szkolne.</p>	
--	---	---	--

KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI

Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
<p>Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego. 2. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu. 3. Dbanie o odpowiedni strój w czasie uroczystości szkolnych. 4. Prowadzenie kroniki szkolnej. 5. Kultywowanie tradycji szkolnej. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych. 	<p>Godziny z wychowawcą, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia</p>	<p>Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele.</p>
<p>Wprowadzenie w życie kulturalne Szkoły</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, 	<p>Wycieczki lokalne, gazetki, zajęcia dydaktyczne.</p>	<p>Nauczyciele odpowiednich przedmiotów i wszyscy</p>

wspólnoty lokalnej	<p>kraju.</p> <p>2. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych. Organizowanie imprez na rzecz Szkoły i środowiska.</p> <p>3. Poznanie historii najważniejszych obiektów w mieście i okolicach.</p>		nauczyciele
Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa	<p>1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej.</p> <p>2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji.</p> <p>3. Poznanie krajów Unii Europejskiej.</p>	<p>Pielęgnowanie polskich tradycji (np. szkolna i klasowa Wigilia), wystawy i konkursy.</p> <p>Lekcje kształtujące postawę tolerancji.</p>	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele.

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu	<p>1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny.</p> <p>2. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.</p> <p>3. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu.</p> <p>4. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.</p>	<p>Pogadanki na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>Działania dotyczące zdrowego stylu życia.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego i zajęcia pozalekcyjne dla uczniów pragnących rozwijać się fizycznie.</p>	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas, pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna.
Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	<p>1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia.</p> <p>2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p>	<p>Opracowanie i realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich.</p> <p>Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa na terenie szkoły.</p>	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny.

		Współpraca z PPP poprzez uwzględnianie orzeczeń itd.	
Uzależnienia, rozpoznanie ich i zapobieganie Profilaktyka uzależnień (alkohol, papierosy, substancje psychotropowe, środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych. 2. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska 3. Spotkania z przedstawicielami instytucji zajmujących się profilaktyką uzależnień. 4. Szkolenia nauczycieli do prowadzenia zajęć poświęconych profilaktyce uzależnień. 5. Gromadzenie i upowszechnianie materiałów dotyczących uzależnień w różnych formach przekazu. 	<p>Współpraca i spotkania z odpowiednimi specjalistami.</p> <p>Przeprowadzanie odpowiednich szkoleń rady pedagogicznej oraz warsztatów przez kompetentne osoby.</p> <p>Realizowanie zagadnień program wychowawczo-profilaktycznego na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>Korzystanie z zasobów biblioteki i czytelnicy szkolnej.</p>	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, osoby prowadzące szkolenia.

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego. 2. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. 3. Uwrażliwienie na związki degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. 4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodężywioną i nieożywioną 	<p>Pogadanki tematyczne.</p> <p>Udział w akcjach np.: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi itp.</p> <p>Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych.</p>	Wychowawcy klas, opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, nauczyciel biologii, chemii, pedagog szkolny.

PROFILAKTYKA ZAGROZEŃ

Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpieczeństwo uczniów w szkole Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole. 2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych. 4. Zapewnienie bezpieczeństwa 	<p>Przepisy BHP</p> <p>Procedury wewnętrzne, monitoring, dyżury nauczycieli, -przepisy BHP,</p>	Pedagog, nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa, nauczyciele informatyki, wychowawcy.

	<p>i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami.</p> <p>5. Przeciwdziałanie agresji w szkole.</p> <p>6. Zaznajamianie i systematyczne przypomnianie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp.</p>	<p>Zajęcia profilaktyczne z policją, strażą miejską,</p>	
	<p>7. Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.) Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.</p> <p>8. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy.</p>	<p>Zajęcia profilaktyczne- „Bezpieczeństwo w sieci”</p>	<p>pedagog</p>
<p>Eliminowanie agresji z życia szkoły</p>	<p>1. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych.</p> <p>2. Monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole.</p>	<p>Zajęcia profilaktyczne, zajęcia z wychowawcą, rozmowy</p>	<p>Pedagog, wychowawcy, nauczyciele</p>
<p>Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.</p>	<p>1. Diagnozowanie trudności w nauce.</p> <p>2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów.</p> <p>3. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej.</p> <p>4. Tworzenie zespołów wsparcia.</p> <p>5. Budowanie motywacji do nauki.</p> <p>6. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów.</p>	<p>Przegląd dokumentacji, wywiady z rodzicami i uczniami</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>
<p>Poszerzanie wiedzy rodziców i nauczycieli.</p>	<p>Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych- wskazówki do pracy w domu z dzieckiem.</p>	<p>Pogadanki, warsztaty, rozmowy i porady indywidualne.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>
<p>Opieka zdrowotna i pomoc socjalna, oświata zdrowotna</p>	<p>1. Zapomogi losowe dla dzieci najbardziej potrzebujących, stypendia szkolne.</p> <p>2. Badania kontrolne prowadzone przez pielęgniarkę szkolną.</p> <p>3. Troska o higienę osobistą</p> <p>4. Organizowanie akcji charytatywnych na terenie szkoły, np. szkolny kiermasz świąteczny</p> <p>5. Propagowanie zdrowej żywności w sklepiku szkolnym.</p>	<p>Zajęcia nt. zdrowia psychicznego i fizycznego, Zajęcia z dietetykiem.</p>	<p>Pielęgniarka szkolna komisja oświaty zdrowotnej, wychowawcy, pedagog</p> <p>Pedagog, samorząd szkolny.</p>

VIII. EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. W tym celu na początku roku szkolnego i w trakcie jego trwania należy przeprowadzić wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankiety.

Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo-Profilaktycznych klas;
- Ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;
- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez Pedagogę, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentacji szkolnej;
- Obserwacje;
- Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami;

IX. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.

Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły zgodnie z planem pracy szkoły, harmonogramem uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2017/2018, przydziałem czynności dla nauczycieli oraz planami prac wychowawczo-profilaktycznymi dla klas i z określonych przedmiotów.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół ekonomicznych jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Zespołu Szkół Ekonomicznych został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną i przyjęty uchwałą Rady Rodziców w dniu 28 września 2017r.

ANEKS DO SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

Zespołu Szkół Ekonomicznych w Częstochowie

uwzględnienie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Profilaktyka uzależnień	Podejmowanie działań profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem uzależnień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie diagnozy w zakresie występowania w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka. 2. Przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczniów klas pierwszych ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. 3. W razie konieczności realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii. 	Pedagog szkolny przy współpracy poradni Wychowawcy klas